

Til lovforslag nr. L 8. Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 10. december 1992

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af patentloven

(Ratifikation af aftale om EF-patenter m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til industriministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget en skriftlig henvendelse fra De Danske Patentagenters Forening.

Nogle af udvalgets spørgsmål til industriministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Det Konservative Folkepartis, Venstres, Fremskridtspartiets, Centrum-Demokraternes og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et flertal inden for flertallet (Socialdemokratiets, Det Konservative Folkepartis, Venstres, Centrum-Demokraternes og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) finder det af stor betydning for dansk erhvervsliv, at Danmark tilslutter sig aftalen om EF-patenter. Gennem en dansk tilslutning til Aftale om EF-patenter får danske virksomheder og opfindere mulighed for at opnå et patent, der giver en ensartet og samlet beskyttelse i hele EF under ét. Det vil i en lang række tilfælde indebære en besparelse med hensyn til at erhverve og opretholde et EF-patent frem for at søge patent i de enkelte medlemslande.

Flertallet har været særlig opmærksom på de mulige konsekvenser, en dansk ratifikation kunne få for adgangen til patent på levende materiale, herunder mennesker og dyr.

Flertallet understreger, at aftalen om EF-patenter ikke indeholder bestemmelser om det patenterbare område ud over, hvad der fremgår af Den Europæiske Patentkonvention, som Danmark allerede har ratificeret.

I de kommende forhandlinger om EF-direktiv om bioteknologiske opfindelser skal Folketingsdagsordenen af 24. januar 1991, der indebærer, at patentering af mennesker og dyr forbydes, samt at landmandens ret til at så egen høst uden licensbetaling (»farmers privilege«) ikke begrænses, fortsat være en betingelse for Danmarks tilslutning til EF-direktivet (jf. Folketingsdagsordenen 1990-91 (2. samling), forhandlingerne sp. 930 og sp. 953).

Et *mindretal* (Socialistisk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. I løbet af det kommende år skal EF's direktiv om retsbeskyttelse af bioteknologiske opfindelser til behandling. Direktivet vil indføre patent på dyr og planter i modstrid med den danske opfattelse, som den er udtrykt i dagsordenen af 24. januar 1991. Der må forudses vanskelige forhandlinger for at sikre, at Danmark ikke imod sin vilje bliver tvunget til at indføre patent på dyr og planter.

I forvejen er Den Europæiske Patentmyndighed begyndt at udstede patenter på dyr og planter. Som det er nu, kan Danmark forhindre, at sådanne patenter udstedes med virkning for Danmark. Hvis L 8 skulle blive vedtaget, vil denne mulighed bortfalde, idet dom-

stolskompetencen i så fald overgår til Den Fælles Anke-domstol.

Derfor bør en eventuel ratificering af aftalen om EF-patentet afvente behandlingen af direktivet om retsbeskyttelse af bioteknologiske opfindelser. Danmark er langtfra alene i denne sag. Tværtimod er der i alle medlemslande stor modstand mod patent på dyr og planter. Men Danmark indtager en særstilling ved, at skepti-

kerne har større indflydelse på den politiske dagsorden. Det giver Danmark en særlig forpligtelse.

Det skal tilføjes, at der i almindelighed ikke er nogen fordel for danske patenttagere i at få udstedt EF-patent i stedet for et europæisk patent. Tværtimod kan det i visse tilfælde være mere kompliceret, som det fremgår af svarene på spørgsmål 3, 4 og 5.

Vibeke Storm Rasmussen (S) Ole Vågn Christensen (S) Sonja Mikkelsen (S)

Erling Olsen (S) Trøjborg (S) fmd. Løvig Simonsen (S) Tommy Dinesen (SF)

Rahbæk Møller (SF) Sonja Albrink (CD) Flemming Hansen (KF) nfmd.

Kai Dige Bach (KF) Svend Heiselberg (V) Pia Larsen (V) Helge Sander (V)

Annette Just (FP) Lone Dybkjær (RV) Lysholm Christensen (KRF)

Nogle af udvalgets spørgsmål til industriministeren og dennes besvarelse heraf:

Spørgsmål 2:

Er det rigtigt forstået, at ved en eventuel ratificering af EF-patentet overgår fortolkningen af Folketingets dagsorden om beskyttelse af bioteknologiske opfindelser i sidste ende til EF-Domstolen?

Svar:

Praksis for patentering af bioteknologiske opfindelser i de enkelte EF-lande vil – hvad enten Danmark ratificerer Aftale om EF-patenter eller ej – være bestemt af direktivet om retsbeskyttelse af bioteknologiske opfindelser, hvis dette vedtages. Danmark arbejder under forhandlingerne for, at indholdet af Folketingets dagsorden indarbejdes i direktivet.

En ratifikation af Aftale om EF-patenter vil ikke have indflydelse på spørgsmålet om patentering af bioteknologiske opfindelser som nationale *danske patenter*, ligesom danske domstole i sidste instans vil kunne tage stilling til gyldigheden af et *europæisk patents* virkning i Danmark.

Et eventuelt direktiv vil også være afgørende for patentering af bioteknologiske opfindelser som *EF-patent*, jf. art. 2, stk. 2, i Aftale om EF-patenter.

Spørgsmål om EF-patenters gyldighed afgøres af en særlig ankedomstol for EF-patenter, Den Fælles Anke-domstol. For at sikre ensartethed i Fællesskabets retssystem skal Anke-domstolen i alle sager, hvor der kan være tvivl om fortolkningen af EF-retsakter, herunder direktiver, anmode EF-Domstolen om at afgøre fortolkningstvivilen. Dette fremgår af art. 2, stk. 2, i Aftale om EF-patenter, jf. også Romtraktatens art. 177.

Spørgsmål 3:

Er det rigtigt forstået, at efter en eventuel ratifikation af EF-patentet og efter en overgangsperiode bortfalder muligheden for at få et eu-

ropæisk patent alene med virkning for f.eks. Danmark, Sverige, Tyskland og Holland?

Svar:

Dette er ikke rigtigt forstået. Proceduren vil derimod være anderledes end i dag, hvis der er tale om EF-lande.

Et europæisk patent kan opnås med virkning for enkelte EF-lande, såfremt der ikke indleveres en oversættelse til samtlige EF-landes sprog. I disse tilfælde kan der opnås et europæisk patent i de lande, til hvis sprog oversættelse er sket. Et sådant europæisk patent kan samtidig opnås med virkning for Sverige.

Jeg vil i øvrigt anføre, at overgangsperioden først ophører, når medlemslandene beslutter dette. Beslutning herom træffes af Rådet med enstemmighed, jf. art. 81 i EF-Patentkonventionen.

Spørgsmål 4:

Hvis en patentansøger kun er interesseret i patentbeskyttelse i de nævnte fire lande, hvor meget vil en ratifikation af EF-patentet så forøge hans omkostninger?

Svar:

Allerede i dag viser erfaringerne, at der normalt først søges om et europæisk patent, når mindst 6-7 lande ønskes dækket af patentet. Hvis disse 6-7 lande er EF-lande, forventes det, at det bliver billigere at vælge EF-patent frem for et europæisk patent.

Ønsker man kun, at 4 lande dækkes af patentet, søges der i dag som regel om nationalt patent i hvert enkelt land. Især gælder dette, når de 4 lande inkluderer små lande som Danmark og Sverige. Efter ikrafttræden af Aftale om EF-patenter vil det fortsat være muligt at opnå nationale patenter i de enkelte lande. Ratifikationen vil dermed ikke forøge omkostningerne for en patentbeskyttelse i de nævnte fire lande.

Spørgsmål 5:

Hvis en patentansøger efter overgangsperiodens udløb alene ønsker patent i de fire nævnte lande og derfor kun indleverer dokumenterne på disse fire landes sprog, vil han da alligevel skulle betale for et fuldt EF-patent, selv om patentet kun får virkning for de fire lande, på hvis sprog ansøgningen er indleveret?

Svar:

Det er vanskeligt at udtale sig konkret om omkostningsspørgsmålene, idet reglerne om gebyrerne og gebyrernes størrelse endnu ikke er fastlagt.

Omkostningsspørgsmålene vil typisk være forskellige i ansøgningsfasen og fra det tidspunkt, hvor der er udstedt et EF-patent.

I ansøgningsfasen gælder følgende:

Der kan ikke på dette tidspunkt fravælges EF-lande.

Behandlingsproget ved Den Europæiske Patentmyndighed er engelsk, fransk eller tysk.

Ansøgerne skal således vælge et af de tre sprog, når ansøgningen indsendes.

For at et EF-patent kan få virkning, skal patentet oversættes til de andre officielle sprog i medlemslandene. Indleveres ikke alle oversættelser af det udstedte patent, kan patentet dog opretholdes som et europæisk patent i de lande, til hvis sprog der rettidigt er indleveret en oversættelse.

Patenthaveren skal skriftligt underrette Den Europæiske Patentmyndighed om, at patentet ønskes opretholdt som et europæisk patent for de pågældende lande. Desuden skal patenthaveren ud over det allerede betalte ansøgningsgebyr for et EF-patent betale et endnu ikke fastlagt tillægsgebyr samt et yderligere designeringsgebyr for hver yderligere kontraherede stat ud over de tre første.

Når patentet er udstedt gælder følgende:

Når det europæiske patent har fået virkning i de pågældende lande, skal patenthaveren alene betale de nationale årsgebyrer i de 4 lande. Dette må antages at blive billigere end at betale gebyret for et EF-patent.